

Uzasadnienie

Projekt zarządzenia stanowi wykonanie upoważnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie zawartego w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody” i sporządza się go w celu:

1) uregulowania stanu prawnego rezerwatu.

Status prawny rezerwatu przyrody Dąbrowy Seroczyńskie został ustalony zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 29 grudnia 1987 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody. (M. P. z 1988 r. poz. 47). Tę formę ochrony przyrody wprowadzono do obrotu prawnego w celu zachowania ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych unikalnego kompleksu leśnego z udziałem drzewostanów z panującym dębem bezszypułkowym i różnogatunkową roślinnością zielną z rzadkimi i chronionymi gatunkami, wyróżniającego się wartościami faunistycznymi i geomorfologicznymi. Zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody będąc aktem prawnym wydanym na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody (Dz. U. poz. 180, z późn. zm.) utraciło moc obowiązującą. Utrata mocy zarządzenia jest wynikiem kolejno wprowadzanych nowelizacji ustawy o ochronie przyrody. Wskazać przy tym należy również, że stan ten nie oznacza likwidacji rezerwatu, gdyż kolejne ustawy o ochronie przyrody oraz akty wykonawcze do tych ustaw podtrzymały jego byt;

2) dostosowania przebiegu granicy rezerwatu do obowiązującego podziału ewidencyjnego.

Punktem wyjścia przy określaniu granicy rezerwatu było zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 29 grudnia 1987 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M. P. z 1988 r. poz. 47). Za rezerwat uznano obszar lasu o łącznej powierzchni 550,15 ha, położony w Leśnictwie Seroczyn, Nadleśnictwa Siedlce, gminie Wodynie, województwie siedleckim. W skład rezerwatu weszły wydzielienia leśne wymienione w tym akcie prawnym. Według aktualnie obowiązującego podziału ewidencyjnego rezerwat przyrody składa się z działek ewidencyjnych oznaczonych w obrębie ewidencyjnym Kołodziej numerami 484, 485, 483, 486, 487, 488, 492, 493, 494, 490, 2246, 491, 495, 499, 507, 504, 496, 498, 497, 505, 508, 506, 512, 509, 510, 511, 500. Granicę rezerwatu przyrody wyznacza zatem linia będąca sumą obszaru tych działek ewidencyjnych. W związku z tym, jako podstawę jej opracowania na potrzeby niniejszego projektu zarządzenia przyjęto granicę wydzieleni leśnych obowiązującą na dzień uznania rezerwatu przyrody i odniesiono ją do aktualnego podziału przestrzennego tego terenu. W oparciu o te dane określono współrzędne punktów załamania granicy w układzie państwowym, które zostały odniesione do aktualnie obowiązującego podziału ewidencyjnego. W związku z powyższym, według aktualnie obowiązującego podziału przestrzennego struktura własnościowa rezerwatu nie jest złożona i w jego skład wchodzi grunty znajdujące się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe o łącznej powierzchni 549,41 ha, obliczonej w oparciu o poligon opisany współrzędnymi punktów załamania granicy, za pomocą oprogramowania QGIS 3.16.9.;

3) utworzenia otuliny rezerwatu.

Powołanie do życia otuliny rezerwatu związane jest bezpośrednio z planem ochrony, jaki wprowadzono w życie zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 września 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Dąbrowy Seroczyńskie (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 8578, z późn. zm.). Minister Środowiska, w ramach kontroli zgodności z polityką Rady Ministrów aktów prawa miejscowego ustanowionych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w formie planu ochrony rezerwatu przyrody, wskazał, że nie powinno mieć miejsca uchwalanie planu ochrony rezerwatu przyrody bez utworzonej dla niego otuliny. W stanowisku wyrażonym pismem z dnia 17-11-2020 r. znak DOP.WOŚ.082.179.2020.1Ł1 organ ten zwrócił uwagę na to, że planem ochrony wprowadza się ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz do planów zagospodarowania przestrzennego, dotyczące m.in. „obszaru wskazań”, wykraczającego poza obszar rezerwatu przyrody. Zgodnie z art. 13 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody „projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (...) w części dotyczącej rezerwatu przyrody i jego otuliny, wymagają uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów, mogących mieć negatywny wpływ na cele ochrony rezerwatu przyrody”. Powyższe oznacza, że jedynie uznanie za rezerwat przyrody, bądź wyznaczenie otuliny rezerwatu daje gwarancje na kontrolę dokonywanych w tym obszarze zmian w dokumentach planistycznych. Pojęcie „obszar wskazań” nie zostało nigdzie zdefiniowane, nie ma żadnej mocy prawnej i nie wyeliminuje, ani nie ograniczy zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych związanych z niewłaściwym zagospodarowaniem terenu wokół rezerwatu przyrody. W celu realnej kontroli nad zagospodarowaniem terenu wokół rezerwatu, a którego właściwe zagospodarowanie jest kluczowe dla utrzymania celów ochrony rezerwatu przyrody, należy wyznaczyć otulinę. W orzeczeniu Minister Środowiska wskazał, że uwaga w tej materii powinna zostać uwzględniona podczas opracowywania projektów tego rodzaju aktów prawa miejscowego. Uwagę w przedmiocie braku otuliny rezerwatów przyrody wniósł również Generalny Dyrektor

Ochrony Środowiska w trakcie kontroli aktów prawnych w sprawie planu ochrony. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie przy definiowaniu zasięgu otuliny uwzględnił zagrożenia zewnętrzne, jakie dla rezerwatu przyrody Dąbrowy Seroczyńskie zostały zdiagnozowane w ramach monitoringu przyrodniczego przeprowadzonego na potrzeby ustanowienia dla tego obiektu planu ochrony. Głównym zagrożeniem są spowodowane przez człowieka zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym mogące doprowadzić do utraty cech charakterystycznych siedlisk przyrodniczych chronionego obiektu. Ponadto można wskazać, że rezerwat przyrody leży w obrębie Natura 2000 Dąbrowy Seroczyńskie PLH140004, który będąc formą ochrony przyrody o reżimie określonym przepisami z zakresu ochrony przyrody, stanowi dla rezerwatu swojego rodzaju obszar ochronny. Można bowiem przyjąć, że obowiązujące w obrębie obszaru Natura 2000 obostrzenia niedopuszczające podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, chronią rezerwat przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Głównym zadaniem realizowanym w ramach sieci Natura 2000 jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków, a nade wszystko niedopuszczenie do pogorszenia ich stanu. W związku z czym, ochrona w obszarach Natura 2000 w pewnym stopniu zbieżna jest z ochroną stosowaną w ramach otuliny rezerwatu przyrody. W obszarze sieci Natura 2000 chroni się wybrane elementy przyrodnicze, istotne dla właściwego funkcjonowania terenu chronionego. Obszary te nie mają, tak jak ma to miejsce w przypadku otuliny, z góry określonych zakazów. Dla każdego obszaru przygotowywany jest odrębny sposób ochrony, zawierający m.in. ocenę stanu zachowania przedmiotów ochrony, identyfikację potencjalnych i istniejących zagrożeń, a także zestawienie działań ochronnych, które muszą zostać podjęte. Projekt zarządzenia przekazano do zaopiniowania Nadleśniczemu Nadleśnictwa Siedlce. Pismem z dnia 20 maja 2024 r. znak ZG.7212.7.2024 Nadleśniczy poinformował, że nie wnosi uwag do projektu zarządzenia. Projekt zarządzenia został przesłany do zaopiniowania Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska opiniując zarządzenie wskazał następujące uwagi:

- 1) w odnośniku nr 1 do załącznika nr 2 należy zmienić oznaczenie publikatora Prawo geodezyjne i Kartograficzne na: (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151).

Poprawiono zarządzenie w tym zakresie;

- 2) należy wskazać usługę, z której korzystano do uzyskania podkładu w postaci ortofotomapy oraz o podanie daty dostępu.

W załączniku zawarto informację, że ortofotomapa jest według stanu na 2017 r. i została pozyskana z Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii;

- 3) należy rozważyć wyznaczenie otuliny także od południowo-wschodniej strony rezerwatu.

Od południa granica rezerwatu pokrywa się z granicą rezerwatu przyrody Kulak. Odstąpienie od wyznaczenia w tym miejscu otuliny miało nie dopuścić do powstania sytuacji, w której pokrywałaby się ona z rezerwatem przyrody Kulak. Ustalono w jego obrębie art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody zakazy, stanowią bowiem swojego rodzaju zabezpieczenie tej części rezerwatu przyrody Dąbrowy Seroczyńskie przed zagrożeniami zewnętrznymi. Z tych też względów, brak jest podstaw do ustanawiania w tym miejscu otuliny, będącej ochroną o słabszym niż rezerwat reżimie prawnym. Wschodnią granicę rezerwatu stanowi granica województw mazowieckiego i lubelskiego. Wyznaczenie otuliny od tej strony oznaczałoby jej utworzenie na terenie województwa lubelskiego, co wykraczałoby poza ramy obowiązującego prawa.

Projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Mazowieckiego w trybie art. 56 ust.1 pkt 15 w związku z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.
Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”.
2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.
Zarządzenie będzie oddziaływało:
 - 1) na Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie;
 - 2) na właściciela rezerwatu;
 - 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty znajdujące się, lub które znajdują się w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.
3. Konsultacje.
Projekt zarządzenia, jako akt prawa miejscowego podlega na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim.
4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.
Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą żadnych dodatkowych skutków finansowych zarówno dla budżetu państwa jak i dla jednostek samorządu terytorialnego.
5. Wpływ regulacji na rynek pracy.
Zapisy w projekcie zarządzenia nie będą miały wpływu na rynek pracy.
6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.
Wydanie niniejszego aktu prawnego stanowi sposób realizacji celów ochrony przyrody. Wprowadzenie jego regulacji wyeliminuje wątpliwości i niejasności w odniesieniu do prowadzonej w obiekcie ochrony przyrody, co z kolei usprawni opracowywanie dokumentacji i wydawanie decyzji w prowadzonych w jego materii procedurach uzgodnieniowych. Spodziewać się również można, że przedmiotowy projekt przyczyni się do polepszenia warunków realizacji działań ochrony czynnej w związku z łatwiejszym dostępem do informacji dotyczących przedmiotów i celów podlegających ochronie. Proponowana regulacja nie będzie wywoływać skutków istotnych ze względu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Projektowana regulacja nie wpłynie na proces inwestycyjny z uwagi na fakt, iż nie wprowadza żadnych zmian w odniesieniu do granic obszaru.
7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.
Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.
8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.
Zarządzenie swym zakresem obejmuje: Dąbrowy Seroczyńskie PLH140004, czyli teren objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000 jako specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny (Dz.U.UE.L.1992.206.7) wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dąbrowy Seroczyńskie (PLH140004) (Dz. U. poz. 1159). Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.